

گزارش نیکلای بولگانین،

رئیس شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی

در چهارمین جلسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی

درباره سفر به هند، برمه و افغانستان

برگردان از روسی:

ماستر علوم سیاسی - نظامی ع . ق . فضلی

گفت و گوی خروشچف و بولگانین با پادشاه افغانستان محمد ظاهر شاه

(سفر خروشچف و بولگانین به افغانستان)

از ۱۵ تا ۱۹ دسامبر ۱۹۵۵

اجازه دهید به نتایج سفرمان به افغانستان بپردازم.

به سختی می توان اهمیت و نتیجه اقامت ما در افغانستان را به عنوان مهمان دولت سلطنتی آن کشور تجدید ارزیابی کنیم. اتحاد جماهیر شوروی با افغانستان ۲۳۴۶ کیلومتر مرز مشترک دارد و دارای روابط دیرینه روابط نزدیک و دوستانه است.

مردم افغانستان استقلال ملی خود را در مبارزه شدید با امپریالیست های بریتانیایی که در تلاش بودند افغانستان را به مستعمره خود تبدیل کنند، به دست آوردند. مردم دلیر افغانستان در این مبارزه سه بار پیروز شدند و سرانجام در سال ۱۹۱۹ استقلال و کشور خود را تثبیت کردند.

شکست مداخله جویان در آسیای مرکزی از سوی دولت شوروی نقش عمده ای در استقلال افغانستان داشت.

افغانستان همواره از حمایت بی دریغ دولت شوروی برخوردار بوده است. کشور ما اولین قدرتی بود که در سال ۱۹۱۹ افغانستان را به عنوان یک کشور مستقل به رسمیت شناخت. به نوبه خود، افغانستان یکی از اولین کشورهای خارجی بود که دولت شوروی را که در نتیجه انقلاب سوسیالیستی اکتبر بزرگ ایجاد شد، به رسمیت شناخت. این حقایق نشان می دهد که ریشه های روابط خوب بین دو کشور چقدر عمیق است. تجربه نشان داده است که این روابط حسن همجواری به طور کامل منافع حیاتی مردم دو کشور را تامین می کند.

دیدارهای ما در کابل با اعلیحضرت پادشاه افغانستان محمد ظاهر شاه، با نخست وزیر افغانستان آقای محمد داوود و دیگر دولتمردان برجسته افغانستان نشان داد که آنها مایل به حفظ و توسعه روابط حسن همجواری بین کشورهایمان هستند.

ما فقط می توانیم از چنین تمایلی از سوی حکومت سلطنتی افغانستان که در زمان حضور در کابل بیان کردیم، استقبال کنیم.

به نوبه خود، دولت شوروی تمام تلاش خود را برای اطمینان از تقویت و توسعه روابط ما با این کشور همسایه انجام داده و قصد دارد به انجام آن ادامه دهد. (کف زدن های دوامدار).

در نتیجه تبادل نظر با دولتمردان برجسته افغانستان، تمایل هر دو دولت برای کمک به کاهش بیشتر تنش های بین المللی و گسترش همکاری های بین المللی آشکار شد.

ما با خرسندی به اشتراک دیدگاه‌های دولت‌های هر دو کشور در مورد تعدادی از مشکلات بین‌المللی از جمله در مورد مشکل خلع سلاح و مشکلات آسیا و شرق دور اشاره کردیم که در بیانیه مشترک شوروی و افغانستان که در تاریخ ۱۸ دسامبر در کابل امضا شد، بیان شد.

ما در سخنرانی‌های خود در کابل نگرش خود را نسبت به مسئله پشتونستان که برای مردم افغانستان بسیار نگران‌کننده است، بیان کردیم. پشتونستان منطقه‌ای است که "قبایل مستقل" افغان در آن زندگی می‌کنند. در سال ۱۸۹۳ این منطقه به امپراتوری بریتانیا ضمیمه شد و در سال ۱۹۴۷ بر خلاف منافع اقوام ساکن در آن، پشتونستان به پاکستان ملحق شد.

ما خواسته‌های افغانستان را عادلانه و موجه می‌دانیم که به مردم پشتونستان که با آن هم مرز هستند، فرصت داده شود تا آزادانه اراده خود را ابراز کنند. مردم این منطقه مانند سایر مردم از حق تعیین سرنوشت ملی برخوردارند. برای کسانی که نمیخواهند منافع مشروع ملی مردم پشتونستان را در نظر بگیرند یا نگیرند، هیچ بهانه‌ای نمیتوان یافت.

روابط ما با افغانستان بر اساس تعدادی از توافق‌نامه‌های است که از زمان تأسیس یک کشور مستقل افغانستان منعقد شده است. در میان آنها، پیمان بی‌طرفی و عدم تجاوز متقابل بین اتحاد شوروی و افغانستان در ۲۴ جون ۱۹۳۱، جایگاه مهمی را اشغال کرده است.

در مدت اقامت ما در کابل بین ما و حکومت سلطنتی افغانستان توافق شد که مدت معاهده مذکور برای ده سال یعنی تا سال ۱۹۶۶ تمدید شود. ما توافق کرده ایم که حتی پس از این مدت، معاهده به قوت خود باقی خواهد ماند مگر اینکه یکی از طرفین پیشنهاد فسخ آن را بدهد. به همین منظور پروتکل ویژه‌ای در کابل امضا شد. این اقدام از اهمیت بالایی برخوردار است و بیانگر آن است که طرفین تعهدات خود را جدی می‌گیرند و قصد دارند روابط خود را بر اساس توافقات و معاهدات منعقد شده توسعه دهند.

ما معتقدیم که سیاست بی‌طرفی و همسایگی خوب با سایر کشورها که توسط حکومت سلطنتی افغانستان دنبال می‌شود، به تقویت موقعیت دولت افغانستان کمک می‌کند.

برخلاف پاکستان که به دلیل مشارکت در بلوک نظامی بغداد، در شرایط سخت سیاسی داخلی و خارجی قرار گرفت، افغانستان بدون شک فرصت‌های بزرگی برای کشور مستقل و توسعه اقتصادی خود دارد.

اگر پاکستان بتواند از چنین فرصت های استفاده کند، خوشحال خواهیم شد. اتحاد شوروی نیز مایل است نسبت به هند، برمه و افغانستان روابط دوستانه کمتری با پاکستان داشته باشد و این تقصیر ما نیست که هنوز آنرا نداریم، اما دولت شوروی برای بهبود روابط ما با پاکستان نیز تلاش کرده و خواهد کرد.

در افغانستان تبادل نظر بسیار مثمر در رابطه با روابط اقتصادی بین کشورهای مان و گسترش این روابط داشتیم. در نتیجه گفتگو با دولتمردان برجسته افغانستان، امکانات جدیدی برای توسعه بیشتر همکاری های اقتصادی بین دو کشور و به ویژه برای گسترش تجارت شوروی و افغانستان به وجود آمد. ما از طرف دولت توافق کردیم که یک وام بلند مدت به مبلغ ۱۰۰ میلیون دالر امریکایی به افغانستان بدهیم.

در مدت اقامت خود در کابل، از طرف حکومت شوروی، از آقای محمد داوود، نخست وزیر افغانستان دعوت کردیم تا در فرصتی مناسب برای او از اتحاد جماهیر شوروی دیدن کند.

آقای محمد داوود دعوت ما را پذیرفت و ابراز تمایل کرد که در سال ۱۹۵۶ به کشور ما سفر کند. ما شک نداریم که سفر آقای محمد داوود به اتحاد شوروی، درست مانند سفر من و رفیق خروشچف به افغانستان، به تقویت بیشتر روابط دوستانه بین کشورهای مان کمک خواهد کرد. (کف زدن ها).

در طول ۳۶ سال که از ایجاد یک دولت مستقل افغانستان می گذرد، روابط ما با آنکشور می تواند به عنوان نمونه ای از حسن همجواری واقعی و همکاری دوستانه باشد. و از این پس ما قصد داریم روابط خود را با افغانستان به گونه ای برقرار کنیم که با منافع مردم دو کشور و برقراری صلح سازگار باشد.

ما می خواهیم افغانستان را از نظر اقتصادی قوی و از نظر سیاسی کشور مستقل ببینیم و با خرسندی متذکر می شویم که سیاست ما در قبال این کشور از جانب حکومت سلطنتی افغانستان و مردم افغانستان کاملاً درک شده است.

رفقای نماینده! تحکیم روابط دوستانه ما با هند، برمه و افغانستان، پیروزی اصول لنینیستی سیاست خارجی صلح طلب اتحاد شوروی، پیروزی اصول همزیستی مسالمت آمیز است.

مشخص است که اتحاد شوروی، هند، برمه و افغانستان در نظام های اجتماعی و سیاسی متفاوت هستند. اما این شرایط مانعی برای تحکیم بیشتر روابط بین کشورهای ما نبوده و نخواهد بود. یک پایه محکم برای چنین روابطی پنج اصل شناخته شده است که قبلاً در مورد آنها صحبت کردم.

بر اساس این اصول است که اتحاد شوروی، جمهوری خلق چین، هند، برمه، افغانستان و تعدادی دیگر از کشورهای اروپایی، آسیایی و آفریقایی روابط خود را بین خود و نیز با سایر کشورها ایجاد می کنند.

ما عمیقاً به این اصول که کاملاً با مبانی سیاست خارجی دولت شوروی منطبق است احترام می گذاریم و معتقدیم که هر چه کشورهای بیشتری به آنها بپیوندند و از آنها پیروی کنند، اعتماد بین دولت ها با موفقیت بیشتر توسعه میابد، و کار کاهش تنش بین المللی و تقویت صلح سریعتر پیش خواهد رفت.

سفر ما به کشورهای آسیایی همانطور که می دانید در سراسر جهان به ویژه در کشورهای آسیایی و آفریقایی با استقبال گسترده ای روبرو شد.

در سخنرانی در راهپیمایی ها و جلسات در هند، برمه و افغانستان، ما در مورد احساسات دوستانه مردم ما نسبت به مردم این کشورها، سیاست صلح طلبانه لنینیستی دولت شما صحبت کردیم. ما از مردمی که یوغ بردگی استعماری را کنار زدند استقبال کردیم و با مردمی که هنوز زیر یوغ استعمارگران هستند ابراز همدردی کردیم. رفیق خروشچف در سخنرانی های خود دیدگاه ما را در مورد اقدامات امپریالیست ها و استعمارگران در آسیا، آفریقا، در هر جایی که قبلاً سلطه داشتند یا هنوز تسلط خود را حفظ کرده اند، صادقانه و صریح بیان کرد.

از مطبوعات خارجی می توان دریافت که چه اهمیتی برای اظهارات ما در کشورهای شرق قائل است. به ویژه، مطبوعات خاطرنشان می کند که هیچ نماینده ای از جهان بورژوازی جرات نمیکند این حقیقت را در مورد قدرت های استعماری به مردم آسیا بگویند، که فقط کسانی می توانند این گونه صحبت کنند که مدافع برابری همه مردم هستند و فعالانه مبارزه می کنند تا اطمینان حاصل شود که همه کشورهای جهان آزاد هستند و توسعه آنها مسیر خود را طی می کند. (کف زدن های ممتد)

سخنان مستقیم و صریح ما با دل چسبی و همدردی نه تنها توسط کسانی که مستقیماً به آنها خطاب کردیم، پذیرفته شد؛ سخنان ما از مرزهای هند، برمه و افغانستان فراتر رفته و به گوش مردمان دیگر قاره های آسیا و آفریقا رسیده است. همراه با این مردم، نتایج مثبت سفر ما مورد استقبال عموم مردم جمهوری خلق چین و دموکراسی های مردمی قرار گرفته است. سفر ما مورد تایید همه دوستان ما و افراد مترقی در سراسر جهان است. (کف زدن ها)

با این حال، همه اقامت ما در کشورهای آسیایی را دوست نداشتند. سخنرانی های ما در هند، برمه و افغانستان و اسناد دوستی که در دهلی، رانگون و کابل امضا شد، نارضایتی و حتی خشم مطبوعات

مرتجع و نمایندگان رسمی برخی کشورها را برانگیخت. آنها دوستی ما با هند، برمه و افغانستان را دوست ندارند. اما ما آن را بسیار دوست داریم و مانند دوستی و همکاری با سایر کشورها آن را تقویت خواهیم کرد. (کف زدن های ممتد)

اظهارات صریح ما در مورد سیاست استعماری به مذاق برخی از رهبران کشور های غربی خوش نیامد. اما ما، مانند مردم آسیا و آفریقا، بیشتر از خود سیاست استعماری بیزاریم. (کف زدن های ممتد)

ما با آن مخالفت کرده ایم و خواهیم داشت، زیرا معتقدیم نظم استعماری ننگ بشریت مدرن است و با اصول صلح طلبانه و دموکراتیک سازمان ملل متحد ناسازگار است. (کف زدن های ممتد و دوامدار) در جریان سفر ما، در کشورهای غربی گفته می شود که سفرهای ما به هند، برمه و افغانستان ظاهراً با هدف آسیب رساندن به روابط بین مردمان این کشورها و مردمان قدرت های غربی است. چنین اظهاراتی بی اساس است.

تحکیم روابط دوستانه اتحاد شوروی با هند، برمه و افغانستان، نه تنها نمیتواند آسیبی به روابط مردمان این کشورها با دیگر مردمان وارد کند، بلکه برعکس، موجب توسعه همکاری های بین المللی خواهد شد. (کف زدن های دوامدار)

شاید این موضوع برای آن دسته از افرادی که عادت به تفکر در قالب بلوک ها و پیمان های نظامی دارند کاملاً روشن نباشد، اما ما رویکرد متفاوتی به مسئله بهبود روابط اتحاد شوروی با سایر کشورها داریم. دولتمردان برجسته هند، برمه و افغانستان که مانند ما خواهان گسترش همکاری های بین المللی بر اساس اصول همزیستی مسالمت آمیز هستند، نظری مشابه نظر ما دارند. (کف زدن ها)

رفقای نماینده! نتایج سفر ما به هند، برمه و افغانستان یک بار دیگر نشان می دهد که تماس های شخصی بین دولتمردان برجسته چه ابزار مهمی برای تقویت درک متقابل بین مردم و کاهش تنش بین المللی است.

ما قصد داریم به استفاده گسترده از چنین تماس های ادامه دهیم. مایلیم از این فرصت استفاده کنم و از طرف دولت شوروی و مردم ما از مردم هند، برمه و افغانستان برای استقبال صمیمانه و گرم از ما قلباً تشکر کنم. (کف زدن های ممتد و دوامدار)

ما به مردم این سه کشور، دوستان صمیمی اتحاد شوروی، سلام گرم میفرستیم و برای آنها در تقویت استقلال ملی و در کار خلاقانه مسالمت آمیز شان آرزوی موفقیت داریم. (کف زدن های ممتد و دوامدار)

ما از نخست وزیر هند، جناب نهرو، صمیمانه تشکر می کنیم که بسیار مراقبت کرد تا اقامت ما در هند برای هر دو کشور مفید باشد. (کف زدن های دوامدار)

ما از نخست وزیر برمه، او نو، که با او روابط دوستانه گرم برقرار کرده ایم، عمیقاً سپاسگزاریم. (کف زدن های دوامدار)

ما از نخست وزیر افغانستان آقای محمد داوود که فعالانه از استقلال و بی طرفی افغانستان دفاع می کند، صمیمانه تشکر می کنیم. (کف زدن های دوامدار)

ما وظیفه خود می دانیم که از رئیس جمهوری هند، آقای پراساد، رئیس جمهور اتحادیه برمه، دکتر با او و اعلیحضرت پادشاه افغانستان، محمد ظاهر شاه، قدردانی کنیم. (کف زدن های دوامدار)

ما از همه دولتمردان و شخصیت های اجتماعی این کشورها که ما را در موفقیت این سفر یاری و کمک همه جانبه کردند، تشکر می کنیم. (کف زدن های دوامدار)

در خاتمه، لازم می دانم که اعلام کنم که دولت شوروی به طور پیوسته و قاطعانه تمام توافقاتی را که در سفر ما با هند، برمه و افغانستان به دست آمده است، اجرا خواهد کرد.

ما تمام تلاش خود را به کار خواهیم بست تا اطمینان حاصل کنیم که دوستی و همکاری بین اتحاد شوروی، هند، برمه و افغانستان به نفع مردم ما و به نفع صلح جهانی توسعه و تقویت شود. (کف زدن های ممتد و دوامدار- همه به پا می ایستند)- *منبع گزارش: کراسنی اکتیابر، شنبه ۳۱ دسامبر ۱۹۵۵

برگردان از روسی: ماستر علوم سیاسی- نظامی،

ع . ق . فضلی

۲۵ مارچ ۲۰۲۳

Helmand100@hotmail.com

آلبوم تصاویر:

گفت و گو با محمد داوود نخست وزیر افغانستان

خروشچف، بولگانين و محمد داوود

امضای بیانیه مشترک در کابل

پذیرایی در نزد پادشاه افغانستان

****** منبع تصاویر: لایف ژورنال